

PASSION FÖR PAPPER

*I en nedlagd handelsbod från 1922 i en by
i Dalarna har makarna Linda och Odd Gimle
startat ett gammaldags handbokbinderi.
Följ med till deras vackra verkstad dit bokälskare
och pappersnördar vallfärdar.*

AV PETRA LUNDSTRÖM FOTO LINDA ROMPPALA

MITT LANTLIV

Makarna Odd och Linda arbetar sida vid sida i sin ombonade verkstad där vackert specialpapper och slöjdmaterial skapar blickfång från golv till tak.

”Det mesta av originalinredningen fanns kvar. Vi kände genast att det fanns en härlig atmosfär i huset

PASSION FÖR PAPPER

DET VAR BÅDAS PASSION FÖR PAPPER som fick det att slå gnistor mellan Linda och Odd Gimle när de möttes för första gången för elva år sedan. Då var hon elev på Nordens enda handbokbindarutbildning i Leksand och Odd kom dit som gästföreläsare.

– Odd var en skicklig bokbindare, intresserad av böcker och konst – och en riktig pappersnörd precis som jag. Kärleken small till direkt, säger Linda.

Ett halvår senare flyttade hon och Odd och Odds två barn från ett tidigare förhållande in i sitt första gemensamma hem, en före detta handelsbod i Djura kyrkby utanför Leksand.

– Vi behövde ett stort hus att både bo och arbeta i, så handelsboden var perfekt med sina generösa utrymmen och höga takhöjd. Huset hade knappt renoverats, så det mesta av originalinredningen fanns kvar. Vi kände genast att det fanns en härlig atmosfär i huset, säger Odd, som har rötterna i Norge.

Elva år senare har Odds och Lindas hus blivit en välkänd oas dit bok- och pappersnördar reser långväga ifrån för att gå kurser i handbokbinderi och pappslöjd, prova på traditionell boktryckning med blytyper eller botanisera bland pappersmönster – här finns det största papperssortimentet i hela Sverige.

Att binda böcker för hand på traditionellt vis med skinn, papper, nål och tråd är numera ett sällsynt yrke men Linda och Odd har orderboken full med nyttillverkningar och lagningar av böcker. Kunderna finns i hela landet men geografiska avstånd är inget problem. Trasiga böcker skickas med posten och texter och bilder till nya böcker kommer via mejl, förklarar Linda.

– I vår bransch är det bättre att sitta i en handelsbod i glesbygden än att ha kontor i en storstad. Vårt papperslager och alla verktyg och maskiner kräver utrymme som vi aldrig skulle ha råd med i stan, säger Linda.

Bland kunderna finns såväl myndigheter och föreningar som kyrkor och en hel del privatpersoner.

– En kund som hade fört dagbok i 40 år fick en kurs i bokbinderi i present av sina barn för att binda in alla dagboksanteckningar till en vacker handgjord bok. En annan ville samla sina egna dikter i en bok med skinnpärm, säger Odd.

För lagningar åt privatkunder handlar det ofta om böcker med affektionsvärde, till exempel en morfar som vill binda om en älskad sagosamling från hans egen barndom för att kunna ge den till sina barnbarn.

Det händer att Odd och Linda får ta emot böcker som är flera hundra år gamla.

– Det var jättespännande när jag fick arbeta med ett exemplar av Gustav Vasas bibel tryckt 1540. I princip använder jag själv samma bokbindarteknik i dag som när den boken bands för snart 500 år sedan. Men på så gamla böcker gör vi så lite åverkan som möjligt, i →

Odd & Linda Gimle

Ålder: Han är 52 år, hon är 36 år.

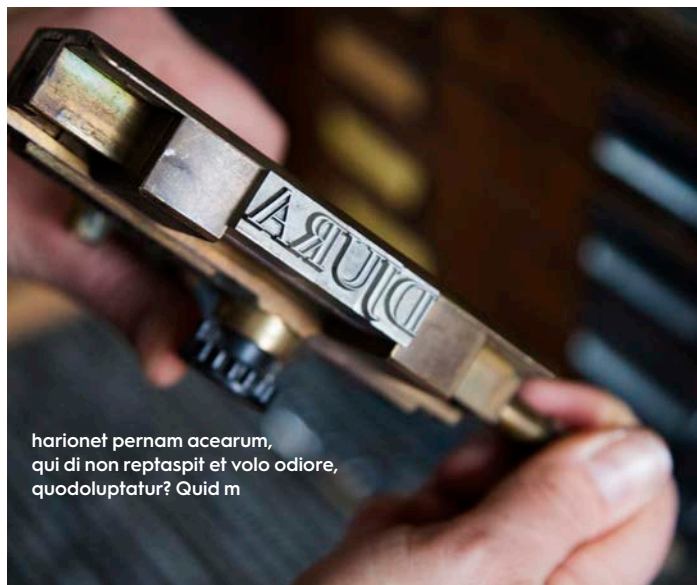
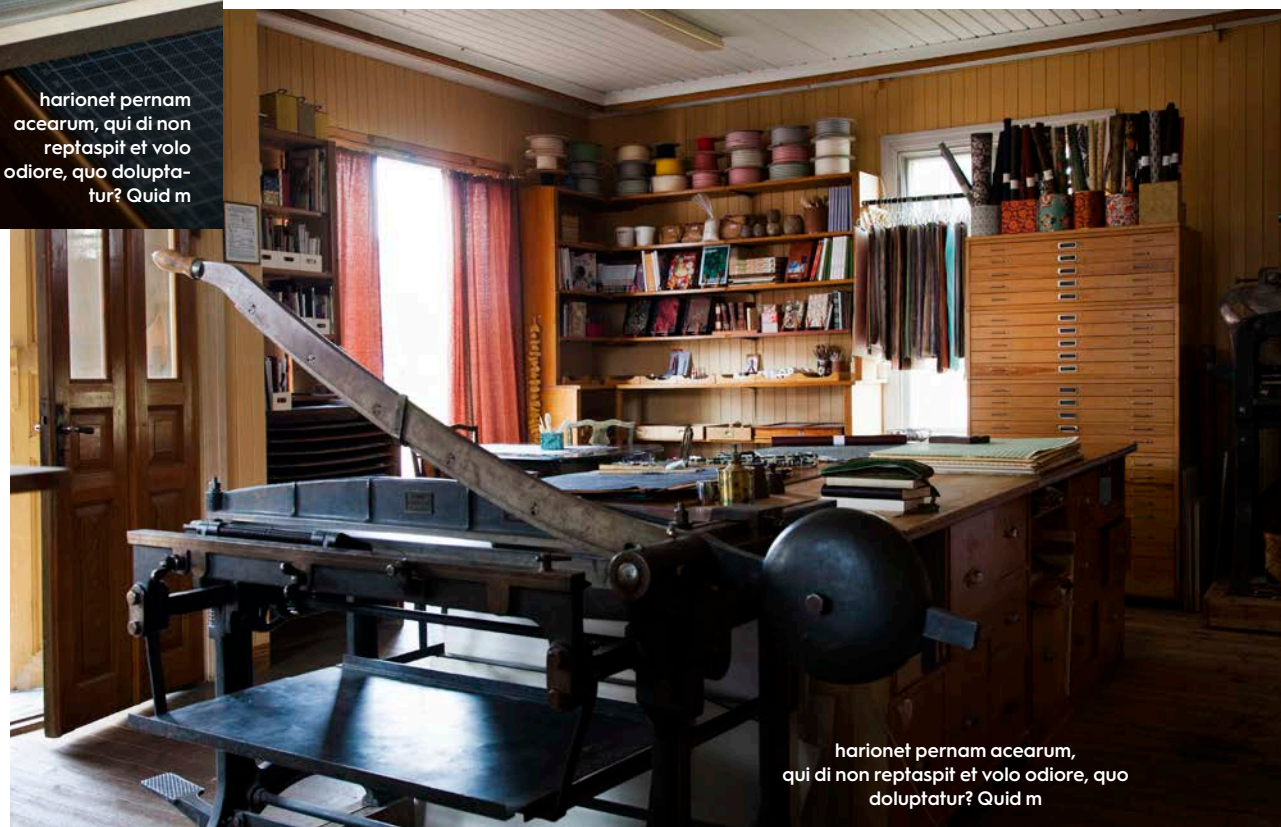
Yrke: Han är bokbindarmästare. Hon är bokbindare, pappersslöjdare och blivande bibliotekarie.

Familj: Barnen Leo, 8 år, och Ebbe, 5 år. De vuxna barnen Iris och Vidar från Odds tidigare förhållande.

Bor: I en före detta handelsbod i Djura kyrkby där de driver Djura Bok & Pappersverkstad.

Just nu: Åker vi längdskidor och bygger ett bibliotek i vårt gamla vardagsrum.

Poruntur si dolut parum sequid que demoluptat.Pa corum fuga. Nem. Nequi temqui tem incidi dolent ut

MITT LANTLIV

”Tack vare Internet kan vi kombinera företagandet med en skapande livsstil på landet”

Gimles 5 Dalatips med slöjd och hantverk:

Sätergläntan i Insjön. En fantastisk kursgård med inriktning på konsthantverk och slöjd. Här finns även en fin slöjdbutik med konsthantverk, slöjd, material, verktyg och litteratur.

Leksands Hemslöjd. Sveriges första riktiga hemslöjdsbutik som grundades 1904. Mottot är stil, form och kvalitet.

Handslaget i Rättvik. Ett konsthantverkskooperativ i Hemslöjdsstugan i Rättvik. Tretton medlemmar tillverkar bruks- och konstföremål i silver, smide, keramik, trä, textil, emalj och mathantverk.

Brita i Dalarna i Mora. Konstnären Britt-Marie Nilsson från Nusnäs i Mora lyfter kurbitsmåleriet till nya höjder. Hon har kurser i måleri och försäljning av egna produkter.

Norea Form och Snickeri. Beth och AnneLies verkstad ligger i Siljansnäs där de arbetar med möbeltillverkning, konsthantverksutställningar och produktion av fjällhästen Gråben.

PASSION FÖR PAPPER

stället för att binda om bibeln så specialtillverkade jag en boklåda för att skydda och hålla boken på plats, säger Odd.

När han och Linda visar runt i verkstan får man känslan av att här har varit bokbinderi i alla tider. Den gedigna inredningen med platsbyggda hyllor, trägolv och väggpaneler från 1920-talet får de gamla maskinerna – pappsaxar av gjutjärn, en antik skärmaskin och en bokpress – att smälta in i miljön.

Linda och Odd har även köpt upp ett nedlagt gammalt sätteri av ett dödsbo i Bjursås och tog hand om all tryckeriutrustning, från de ett ton tunga tryckpressarna till ett tjugotal byråer innehållande lådor med typer av bly.

– Det blev ett tjugotal vändor till Bjursås under ett års tid. Vi blev tvungna att förstärka golvet hemma innan tryckpressarna och blystilen kunde flytta in, men det var det värt. Vi har samlat en skatt att visa upp för kommande generationer, som kommer att vilja veta hur man tryckte och tillverkade böcker innan datorerna tog över, säger Linda.

I en tid av digitalisering när många pratar om den inbundna bokens och papperstidningens död går Linda och Odd mot strömmen.

– Vi tror på boken och det tryckta mediet – och på vårt hantverk. Känslan när man bläddrar i en handgjord inbunden bok med riktigt bra papperskvalitet är helt fantastisk. Det är något som står sig över tid, säger Odd.

Och digitaliseringen gynnar dem faktiskt, på flera sätt. Bland kursdeltagarna och kunderna finns det många grafiska formgivare som älskar att få skapa med papper eftersom de sitter vid en dator hela dagarna.

– Materialet har blivit trendigt på senare år med hjälp av origami och andra sorters pappersslöjd. Det har säkert med den snabba digitaliseringen att göra, säger Linda, som gärna inspirerar andra till att skapa med papper.

Som företagare i glesbygd har hon och Odd även stor glädje av sin internetbutik med ett nischat sortiment av bokbinderimaterial, verktyg och mönstrade papper. Och den som vill prova på enklare bokbinderi kan gå en av Lindas och Odds e-kurser.

– Tack vare internet kan vi kombinera företagandet med en skapande livsstil i ett gammalt hus på landet. Odd och jag arbetar tillsammans med det som vi brinner för och kan styra våra egna arbetstider, vilket är väldigt smidigt när man har små barn, säger Linda.

Som de flesta barn tycker åttaårige Leo och femåriga Ebbe om att göra egna böcker och pyssla med papper. I föräldrarnas verkstad kan de välja och vraka bland spännande material och redskap.

– Nu på vintern är det som lugnast i företaget. Då blir det många mysiga slöjdstunder med barnen framför brasan, säger Odd. ●

